

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

13. Peccatum, vt appareat peccatum, per bonum operatum est mihi mortem, vt fiat supra modum peccans peccatum per mandatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

quam peccatum, occasione accepta per
mandatum, operatur, sed de alia quadam
abductione à via quæ fit per mandatum ip-
sum, quatenus errorem peccatorum illis pate-
facit. Sic omnia impostoris verba diligenter
expendenda sunt, qui ab eius imposturis aut
implemet cauere, aut alios præmunire desi-
derat.

13. Peccatum, ut appareat peccatum, per bonum
operatum est mihi mortem, ut fiat supra mo-
dum peccans peccatum per mandatum.

Concludit hinc Apostolus illam difficul-
tatem, quæ ex eius verbis quod per le-
gem passionem peccatorum operantur in homine
carnali, & quod legem mandatorum legem
mortis vocauit, nasci poterat. Hactenus do-
cuit, non legem per se aut peccatum opera-
ri, aut mortem adferre; sed ipsum in nobis
peccatum, adueniente mandato, nos magis
seducere, & ad peccandum allicere, atque
ita per ipsum mandatum nos occidere. Quæ-
ritur igitur, si per mandatum peccatum nos oc-
cidit, quum mandatum sit sanctum, & iu-
stum, & bonum, an id quod bonum est, mihi
factum est mors? Et responderet, Absit. Sed pec-
catum, ut appareat peccatum, id est, ut, quanta
sibi eius deprauatio, magis elucesceret, (sicuti
antea exposuimus) per bonum, id est, per man-
datum, quod sanctum ac bonum est, opera-
tum est mihi mortem. Tunc enim apparet peccatum

Lex bona
quomodo
fiat lex
mortis.

A a 5 (ait

In expos.
quarun-
dam pro-
posit. in
epist. ad
Rom.

(ait Augustinus hunc locum pertractans) quod latebat sine lege, & tunc se mortuum cognoscit, quum illud quod rectè præceptum esse reficitur, implere non potest; & prauaricationis crimine amplius peccat, quàm si non prohibeatur. Hinc est quod in consequentibus dicit, Vt fiat supra modum peccans peccatum per mandatum; quod autem mandatum minus erat: quia vbi non est lex, non prauaricatio. Hæc Augustinus. Et alibi: Lex prohibens peccatum non iustificat hominem, sed potius occidit, augendo concupiscentiam & iniquitatem, prauaricationem cumulando, nisi liberet gratia, &c. Sic lex bona & sancta, fit hominibus ita afflicta, tum ab atrocitate obliterata, ferere Ethnici, & omni non obdetegitatis nemper fieret. E non i Sec regi p

De Spir.
& litera
cap. 14.

Peccatum
per legem
detegi, nõ
erat legis
finit.

Calvinus ad hæc verba, quæ totum Apostoli sensum clarissimè aperiunt, ab Apostoli sententia lectorem suum longissimè adducit. Sensus (inquit) est, oportuisse per legem detegi peccati atrocitatem. Hoc primum non simpliciter verum. Non enim oportuit (proprie loquendo) per legem detegi peccati atrocitatem; neque ideo data est lex vt peccati atrocitatem detegeret (data quippe est ad vitam & vt faciens eam viueret in ea) sed ipsa peccati & sensualitatis nostre prauitas, præter iuramentum legis, aut legislatoris mentem, suam ipsius atrocitatem dato mandato prodidit. Et, quod

Et, quod Augustinus alicubi scribit, *Lex data* ^{Contra}
^{est ut conuinceret peccatorem, illud (vt) conse-} ^{Faufum}
^{quationem notat, non causam, vt in diuinis} ^{lib. 16.}
^{Scripturis frequentissimè.} ^{cap. 19.} Non est igitur
 simpliciter verum, oportuisse per legem de-
 tegi peccati atrocitatem, quasi illud causa,
 finis, aut proprius vsus esset datae legis. Vi-
 deamus tamen quomodo hoc Calvinus pro-
 bet, aut quid ex eo inferre velit. *Quia* (in-
 quit) ^{Caluini} ^{probatio}
^{infulsa.} nisi peccatum immani quadam vel enormi (vt
 loquuntur) excessu prorumperet, non agnosceretur
 peccatum. Demus hoc in magnis peccatori-
 bus ita se habere, eos peccati sensu non
 affici, nisi in atrocibus delictis: tamen
 tum alij innumeri peccatores absque hoc
 atroci excessu, lumine rationis nondum ita
 obliterato, sua agnoscunt peccata, nec de-
 serere tamen volunt (quorum illa est apud
 Ethnicum poetam vox: *Video meliora, pro-
 loq, Detenora sequor:*) tum etsi in omnibus
 omnino peccatoribus hoc locum haberet,
 non ob eam tamen causam per ipsam legem
 detegi oportuit peccati atrocitatem: sed
 satis erat quod data lege ad alium finem,
 nempe ad vitam, non ad mortem, ipsum
 met peccatum ex occasione legis atrocius
 fieret, suamque ipsius prauitatem prode-
 ret. Et hoc quidem Apostolus disertè docuit,
 non id quod Calvinus finxit.
 Sed age. Sit ita, oportuisse per legem de-
 tegi peccati atrocitatem; nec agnosci pec-
 catum,

catum, nisi immani quodam excessu prorumpat. Quid ex eo infert Calvinus, ut sententia Apostoli explicet? *Excessus* (inquit) hic est violentius profundus, dum vitam conuertit in mortem. Itaque tunc excusationi locus tollitur. Sit hoc totum verum. Sed quid est vitam conuertere in mortem? Aut quomodo excessus, in quo peccatum prorupit, vitam conuertit in mortem? Aut quid hinc vitæ, quid mortis nomine intelligit? Nonne planè lectorem ludificat, & generali quodam sermone detentum, à sensu textus Apostoli longissimè abducit, ac denique, relictis Apostoli verbis, sui cerebri somnium narrat? Dicit quidem peccati eò se profudisse, ut vitam conuertere in mortem, & hunc esse immanem illum excessum, quò nisi prorumpat peccatum, non agnoscitur: sed quid sit hoc ipsum, vitam conuertere in mortem, aut quomodo excessus peccati hoc facit, ut hoc excessu peccati atrocitas peccati per legem detegeretur, nihil explicat, nihil exponit; sed sicut dolus versatur in generalibus, sic ille generalis sermone usus, dolus nectit, & lectorem ludificat. Nam aut intelligit, excessum & enormitatem peccati vitam conuertere in mortem, id est, mandatum conuertere in præuaricationem, quia dato mandato magis præuaricatur, & magis præuaricando suam atrocitatem & prauitatem magis manifestat, qui sensus orthodoxus est, ab Augustino traditus, & ex li-

Calvinus
 lectorem
 ludificat.

ex litera necessariò colligendus, & tunc aperte hoc dicere ac declarare Calvinus debuit; aut aliquid aliud illis verbis generalibus intellectum voluit, quod tamen aperte dicere reformidavit; aut denique nihil dicendo quod aperte intelligi possit, locum sibi maxime aduersum, (obiecta hac lectori suo caligine & verborum fumo) per has tenebras fugere, & hac arte euadere voluit. Manifestum ac certum est, Calvinum hoc loco nec veram textus intelligentiam dicere voluisse, quia placitis suis aperte repugnabat, vt supra accepimus; nec alijs suis cauillationibus, quomodo lex mortem operatur, hoc in loco vti ausum fuisse, quia textus apertissime reclamatur; ideoque hanc mediam viam tenuisse, vt inani verborum strepitu vsus, nihil nisi generaliter diceret, debuisset per legem detegi peccati excessum, quia sine hoc excessu peccatum non agnoscitur. Hunc autem excessum eo se violentius profundere, id est, apertius prodere ac demonstrare, dum vitam conuertit in mortem, quod quid aut quale sit, diuinandum lectori relinquit: nec quod res est dicens, quia precedentes eius varias corruptiones illa res euerteret; nec quod sentit dicens, quia hic vnus locus totum eius sensum aperte conuelleret ac conuinceret. His ille fraudibus, his technis ac dolis malis impostor vtitur, vt manifestas Scripturas, quum probabiliter corrumpere non potest, saltem eludat, inanes

ac

2.

quod
ex
3.
quod
peccati
non est

quod
non
illius

ac inefficaces reddat. Quod orthodoxum
ctorem diligenter advertere opera precium
erit.

**Concupif-
centia in
renatis
verum
peccatum
non est.**

Sed & illud hoc loco observandum est
horum temporum hæreticos propter vocabu-
lum, *peccatum*, quo in hoc capite torques
Apostolo ipsa concupiscentia eiusque primi
morus designantur, pertinaciter solites
etiam in renatis hanc concupiscentiam, cuius
que quoslibet motus, etiam absque consensu
deliberato veri nominis peccata esse, id est
hominem semper peccare, vel certe semper
in peccato esse coram Deo, & quantum
ex se est, nisi propter umbraculum gratie
regatur, & non imputetur. Sed interpretatur
Sancto Augustino, quem hæretici hodie
hoc argumenti genere libenter audiunt,
quamvis ab Apostolo ita vocetur, tamen
veri nominis peccatum non est, sed
sic vocatur, quia ex peccato facta est, sicut
ptura manus dicitur, vel quia ad peccatum
ut frigus pigrum vocatur. Vide illum lib.
1. cap. 13. contra duas epist. Pelag. Alias
huius rei probationes vide in opere notitiae
de Iustificatione lib. 3. cap. 3.

14. *Scimus enim quia lex spiritualis est: ego
tamen carnalis sum, venundatus sub peccato.*

**Lex quo
sensu spi-
ritualis.**

Quo sensu Apostolus hic legem spiritua-
lem vocet, quum varijs ex causis spiri-
tualis dici queat, vel quia à Spiritu Sancto